

**STATUT STOWARZYSZENIA NA RZECZ LESBIJEK, GEJÓW, OSÓB BISEKSUALNYCH,  
OSÓB TRANSPŁCIOWYCH ORAZ OSÓB QUEER „PRACOWNIA RÓŻNORODNOŚCI”**

**Rozdział I  
Postanowienia ogólne**

**Art. 1**

1. Stowarzyszenie nosi nazwę Stowarzyszenie Na Rzecz Lesbijek, Gejów, Osób Biseksualnych, Osób Transpłciowych oraz Osób Queer „Pracownia Różnorodności”, a w dalszej części statutu nazywane jest Stowarzyszeniem.
2. Nazwa Stowarzyszenia jest prawnie zastrzeżona.

**Art. 2**

Stowarzyszenie działa na podstawie przepisów ustawy z 07 kwietnia 1989 roku – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 1989 roku, Nr 20, poz. 104 z późn. zm.) i posiada osobowość prawną.

**Art. 3**

Stowarzyszenie swoim działaniem obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej. Dla właściwego realizowania swoich celów Stowarzyszenie może prowadzić działalność poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.

**Art. 4**

Siedzibą Stowarzyszenia jest Toruń.

**Art. 5**

Stowarzyszenie może używać nazwy w języku angielskim w brzmieniu „The Diversity Workshop – An LGBTQ Organisation”.

**Art. 6**

Stowarzyszenie może przystępować do krajowych i zagranicznych organizacji o podobnym profilu działania oraz uzyskiwać w nich członkostwo. Uchwałę o przystąpieniu do organizacji podejmuje większością głosów Walne Zebranie.

**Art. 7**

Stowarzyszenie może tworzyć terenowe jednostki organizacyjne, które posiadają osobowość prawną.

**Art. 8**

1. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, na ogólnych zasadach określonych w odrębnych przepisach.
2. Dochód z działalności gospodarczej Stowarzyszenia służy realizacji celów statutowych i nie może być przeznaczony do podziału między osoby korzystające z członkostwa w Stowarzyszeniu.

**Art. 9**

Stowarzyszenie opiera swoją działalność na pracy społecznej osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu. Do prowadzenia swych spraw Stowarzyszenie może też polegać na osobach, które nie korzystają z członkostwa w Stowarzyszeniu, w szczególności zawierając z nimi umowy o pracę, umowy zlecenia, umowy o dzieło oraz umowy o świadczenie usług, do których stosuje się przepis o umowie zlecenia.

**Art. 10**

Stowarzyszenie może używać symboli, odznak i pieczęci według wzorów zatwierdzonych przez Walne Zebranie zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami.

**Rozdział II  
Cele i metody działania Stowarzyszenia**

**Art. 11**

Stowarzyszenie realizuje następujące cele:

- 1) działania na rzecz prawnej i rzeczywistej równości osób, bez względu na ich orientację seksualną, tożsamość seksualną, płeć oraz płeć społeczną (a w przypadku wielokrotnej dyskryminacji tych osób - także z uwagi wiek, niepełnosprawność oraz pochodzenie społeczne), w szczególności:
  - a) upublicznienie dyskusji na temat problemów lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer,
  - b) kształtowanie postaw akceptacji oraz przełamywanie uprzedzeń i stereotypów wobec lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer,
  - c) zwiększenie reprezentacji społecznej lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer,
  - d) kształtowanie pozytywnej tożsamości lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer,
  - e) eliminacja nierównego traktowania lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer przez polskie prawo (dyskryminacja ze względu na orientację seksualną, tożsamość seksualną, płeć oraz płeć społeczną),
  - f) walka z dyskryminacją lesbijek, gejów, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer i przeciwdziałanie przejawom homofobii, bifobii i transfobii w społeczeństwie,
  - g) przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy fizycznej i psychicznej na tle orientacji seksualnej, tożsamości seksualnej, płci oraz płci społecznej;
- 2) propagowanie wiedzy na temat orientacji seksualnych, tożsamości seksualnych, identyfikacji płciowych oraz płci społecznych;
- 3) wypracowanie i wprowadzenie do obiegu publicznego dyskursu antydyskryminacyjnego, wrażliwego na procedury wykluczenia i stygmatyzacji;
- 4) propagowanie wiedzy o zdrowiu seksualnym, w tym o chorobach przenoszonych drogą płciową, w szczególności o drogach zakażenia HIV/AIDS.

**Art. 12**

Dla realizacji swoich celów Stowarzyszenie podejmuje w szczególności następujące środki działania:

- 1) wywieranie nacisku metodą lobbingu na partie, organizacje i grupy polityczne, środki masowego przekazu oraz opinię publiczną (petycje, listy otwarte do organów władzy, osób publicznych itp.);
- 2) kierowanie wystąpień, petycji, apeli oraz innych przewidzianych prawem środków do osób fizycznych, podmiotów prywatnych oraz instytucji publicznych;
- 3) udzielanie pomocy prawnej oraz udział w postępowaniach prowadzonych na podstawie ustaw – w granicach przez nie wyznaczonych i w zakresie działalności Stowarzyszenia;
- 4) tworzenie i wspieranie projektów legislacyjnych przeciwdziałających dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, płeć oraz płeć społeczną;

- 5) umożliwianie lesbijkom, gejom, osobom biseksualnym, osobom transpłciowym oraz osobom queer adekwatnej reprezentacji we władzach Stowarzyszenia, przy jednoczesnym poszanowaniu prawa do swobodnego wyboru władz Stowarzyszenia przez Walne Zebranie;
- 6) działalność edukacyjna:
  - a) wspieranie i współudział w pracach naukowych dotyczących zagadnień seksualności, płci społecznej oraz teorii queer,
  - b) organizowanie konferencji i seminariów akademickich,
  - c) starania na rzecz wprowadzenia zmian do programów nauczania w szkołach, zmierzających do usunięcia z nich treści świadczących o dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, płeć oraz płeć społeczną,
  - d) tworzenie własnych projektów edukacyjnych kształtujących postawy akceptacji wobec lesbijek, gejų, osób biseksualnych oraz osób transpłciowych oraz pozytywne wzorce tożsamości seksualnej i identyfikacji płciowej;
- 7) propagowanie inicjatyw i działań publicznych przyczyniających się do wzrostu społecznej akceptacji dla lesbijek, gejų, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer;
- 8) publikacja raportów dotyczących dyskryminacji lesbijek, gejų, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer;
- 9) prowadzenie działalności wydawniczej;
- 10) organizowanie akcji promujących i popularyzujących kulturę otwartą na lesbijki, gejų, osoby biseksualne, osoby transpłciowe oraz osoby queer, a także kulturę wrażliwą na problemy tych osób;
- 11) współpraca z osobami i podmiotami krajowymi i zagranicznymi w zakresie działania na rzecz równouprawnienia lesbijek, gejų, osób biseksualnych, osób transpłciowych oraz osób queer, a także przeciwdziałania dyskryminacji tych osób.

### **Rozdział III**

#### **Osoby korzystające z członkostwa w Stowarzyszeniu, ich prawa i obowiązki**

##### **Art. 13**

1. Wyróżnia się trzy rodzaje członkostwa w Stowarzyszeniu:
  - 1) zwyczajne;
  - 2) wspierające;
  - 3) honorowe.
2. Zagraniczne osoby fizyczne (cudzoziemcy i cudzoziemki), które nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, mogą uzyskać członkostwo w Stowarzyszeniu.

##### **Art. 14**

Członkostwo zwyczajne w Stowarzyszeniu może otrzymać osoba fizyczna posiadająca pełną zdolność do czynności prawnych, która, przez złożenie deklaracji członkowskiej, zobowiąże się do działania na rzecz realizacji celów Stowarzyszenia i przestrzegania statutu Stowarzyszenia - po podjęciu przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały o nadaniu tej osobie członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.

##### **Art. 15**

Członkostwo wspierające w Stowarzyszeniu może otrzymać:

- 1) osoba fizyczna - po złożeniu deklaracji członkostwa wspierającego oraz po podjęciu przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały o nadaniu tej osobie członkostwa wspierającego w Stowarzyszeniu,
- 2) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej - po złożeniu deklaracji członkostwa wspierającego oraz po podjęciu przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały o nadaniu tej osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie posiadającej zdolności do czynności prawnych członkostwa wspierającego w Stowarzyszeniu, o ile w deklaracji członkostwa wspierającego określona zostanie pomoc finansowa lub rzeczowa na cele Stowarzyszenia lub inny rodzaj wsparcia dla realizacji celów Stowarzyszenia. Osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej działa w Stowarzyszeniu za pośrednictwem osoby lub osób należycie umocowanych do jej reprezentacji.

##### **Art. 16**

1. Członkostwo honorowe w Stowarzyszeniu może otrzymać osoba fizyczna szczególnie zasłużona dla Stowarzyszenia, w szczególności osoba, która przyczyniła się do realizacji celów statutowych Stowarzyszenia.
2. Członkostwo honorowe w Stowarzyszeniu nadaje Walne Zebranie na wniosek Zarządu Stowarzyszenia.

##### **Art. 17**

Osoba korzystająca z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu ma prawo do:

- 1) czynnego i biernego prawa wyborczego w wyborach do wszystkich władz Stowarzyszenia;
- 2) uczestniczenia w Walnym Zebraniu;
- 3) wypowiedzania się i wyrażania opinii we wszelkich kwestiach dotyczących działalności Stowarzyszenia;
- 4) uczestniczenia we wszelkich formach działania służących realizacji celów statutowych Stowarzyszenia;
- 5) korzystania z urzędzeń, świadczeń i pomocy Stowarzyszenia;
- 6) uczestnictwa w kształtowaniu i realizacji programu Stowarzyszenia.

##### **Art. 18**

Osobom korzystającym z członkostwa wspierającego w Stowarzyszeniu służą prawa wymienione w art. 17 pkt 2) – 6), z zastrzeżeniem, że prawo uczestnictwa w Walnym Zebraniu ogranicza się jedynie do zabierania głosu doradczego.

##### **Art. 19**

Osobom korzystającym z członkostwa honorowego w Stowarzyszeniu służą prawa wymienione w art. 17 pkt 2) – 4), z zastrzeżeniem, że prawo uczestnictwa w Walnym Zebraniu ogranicza się jedynie do zabierania głosu doradczego.

##### **Art. 20**

1. Obowiązkiem wszystkich osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu, niezależnie od rodzaju członkostwa, jest przestrzeganie postanowień statutu oraz regulaminów i uchwał władz Stowarzyszenia.
2. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1, osoby korzystające z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu są zobowiązane do:
  - 1) czynnego udziału w pracach i realizacji celów Stowarzyszenia,
  - 2) regularnego opłacania składek członkowskich - zgodnie z art. 62.
3. Niezależnie od obowiązków określonych w ust. 1, osoby korzystające z członkostwa wspierającego w Stowarzyszeniu są zobowiązane do finansowego lub rzeczowego wspierania działalności Stowarzyszenia oraz świadczenia na jego rzecz innych form wsparcia.

##### **Art. 21**

Z zastrzeżeniem art. 16 ust. 2, osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej nabywają członkostwo w drodze uchwały Zarządu Stowarzyszenia. Od uchwały odmawiającej członkostwa przysługuje prawo

odwołania się do Walnego Zebrania. Odwołanie należy złożyć na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia - w terminie czternastu dni od doręczenia odpisu uchwały odmawiającej członkostwa. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Zarząd Stowarzyszenia zamieszcza w odpisie uchwały. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna i wiążąca.

#### **Art. 22**

Członkostwo zwyczajne w Stowarzyszeniu i członkostwo wspierające w Stowarzyszeniu ustają na skutek:

- 1) wystąpienia ze Stowarzyszenia złożonego na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia;
- 2) śmierci;
- 3) wykluczenia ze Stowarzyszenia uchwałą Zarządu Stowarzyszenia, podjętej wobec:
  - a) wniosku Komisji Rewizyjnej,
  - b) nieprzerwanego niepłacenia składek członkowskich przez okres sześciu miesięcy,
  - c) utraty praw publicznych lub osobowości prawnej.

#### **Art. 23**

Członkostwo honorowe w Stowarzyszeniu ustaje na skutek:

- 1) zrzeczenia się członkostwa honorowego w Stowarzyszeniu złożonego na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia;
- 2) śmierci;
- 3) uchwały Walnego Zebrania o pozbawieniu członkostwa honorowego w Stowarzyszeniu.

#### **Art. 24**

Od uchwały Zarządu Stowarzyszenia o wykluczeniu ze Stowarzyszenia przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zebrania. Odwołanie należy złożyć na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia - w terminie czternastu dni od doręczenia odpisu uchwały o wykluczeniu ze Stowarzyszenia. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Zarząd Stowarzyszenia zamieszcza w odpisie uchwały. Uchwała Walnego Zebrania jest ostateczna i wiążąca.

### **Rozdział IV Władze Stowarzyszenia**

#### **Art. 25**

Władzami Stowarzyszenia są:

- 1) Walne Zebranie;
- 2) Zarząd Stowarzyszenia;
- 3) Komisja Rewizyjna.

#### **Art. 26**

1. Zarząd Stowarzyszenia i Komisja Rewizyjna są wybierane przez Walne Zebranie w głosowaniu tajnym.
2. Kadencja Zarządu Stowarzyszenia i Komisji Rewizyjnej trwa jeden rok.
3. W wypadku zmniejszenia stanu osobowego Zarządu Stowarzyszenia lub Komisji Rewizyjnej w czasie trwania kadencji, Zarząd Stowarzyszenia zwołuje, w terminie siedmiu dni od zmniejszenia stanu osobowego, Nadzwyczajne Walne Zebranie celem przeprowadzenia wyborów uzupełniających. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołane w tym trybie musi się odbyć w terminie czternastu dni od zmniejszenia stanu osobowego. Wybory uzupełniające odbywają się zgodnie z przepisami statutu regulującymi wybór Zarządu Stowarzyszenia i Komisji Rewizyjnej przez Walne Zebranie. Kadencja osób wybranych w opisanym trybie upływa wraz z kadencją pozostałych osób należących do władz Stowarzyszenia.

#### **Art. 27**

Osoby należące do władz Stowarzyszenia pełnią swe funkcje społecznie.

#### **Art. 28**

O ile dalsze postanowienia statutu nie stanowią inaczej, uchwały wszystkich władz Stowarzyszenia zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób uprawnionych do głosowania. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos osoby przewodniczącej obradom.

### **Rozdział V Walne Zebranie**

#### **Art. 29**

Walne Zebranie jest najwyższą władzą Stowarzyszenia, rozstrzygającą ostatecznie o wszystkich sprawach należących do zakresu działania Stowarzyszenia i związanych z realizacją jego celów.

#### **Art. 30**

1. W Walnym Zebraniu uczestniczą wszystkie osoby korzystające z członkostwa w Stowarzyszeniu.
2. Walne Zebranie może być zwyczajne i nadzwyczajne.
3. Prawo głosowania podczas Walnego Zebrania służy wyłącznie osobom korzystającym z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu, które nie zalegają z opłacaniem składek członkowskich.

#### **Art. 31**

O miejscu, terminie i porządku obrad Walnego Zebrania osoby korzystające z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu zawiadamia Zarząd Stowarzyszenia – na co najmniej czternaście dni przed terminem Walnego Zebrania.

#### **Art. 32**

1. Zwyczajne Walne Zebranie jest zwoływane raz do roku.
2. Nadzwyczajne Walne Zebranie zwołuje Zarząd Stowarzyszenia:
  - 1) z własnej inicjatywy – w szczególności w przypadkach, gdy Walne Zebranie ma rozpatrzyć odwołanie w sprawie członkowskiej;
  - 2) na wniosek Komisji Rewizyjnej;
  - 3) na wniosek co najmniej 1/3 ogólnej liczby osób korzystających z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.
3. Wniosek o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania wnoszony jest na piśmie i musi zawierać proponowany porządek obrad. Jeśli propozycje te nie są sprzeczne ze statutem Stowarzyszenia, Zarząd Stowarzyszenia obowiązany jest je uwzględnić, może jednak uzupełnić porządek obrad dodatkowymi punktami.
4. Nadzwyczajne Walne Zebranie musi odbyć się w terminie miesiąca od daty złożenia wniosku o jego zwołanie, chyba, że z przepisów statutu wynika krótszy termin.

#### **Art. 33**

Walne Zebranie obraduje według uchwalonego przez siebie regulaminu obrad.

#### **Art. 34**

Do kompetencji Walnego Zebrania należą następujące sprawy:

- 1) wybór Zarządu Stowarzyszenia i Komisji Rewizyjnej;
- 2) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Zarządu Stowarzyszenia i Komisji Rewizyjnej;
- 3) uchwalanie programu działania Stowarzyszenia;
- 4) uchwalanie zmian w statucie;
- 5) uchwalanie budżetu i zasad gospodarki finansowej Stowarzyszenia;
- 6) rozstrzygnięcie odwołań w sprawach członkowskich;
- 7) podejmowanie uchwał w przedmiocie rozwiązania Stowarzyszenia;
- 8) podejmowanie uchwał w innych sprawach, w których obowiązujące przepisy prawne wymagają decyzji Walnego Zebrania.

#### **Art. 35**

1. Walne Zebranie może podejmować uchwały przy obecności:
  - 1) w pierwszym terminie – co najmniej połowy wszystkich osób uprawnionych do głosowania w myśl art. 30 ust. 3;
  - 2) w drugim terminie – wyznaczonym w tym samym dniu trzydzieści minut później – bez względu na liczbę obecnych osób uprawnionych do głosowania w myśl art. 30 ust. 3.
2. Przebieg Walnego Zebrania jest protokołowany. Protokół z Walnego Zebrania - podpisany i parafowany przez osobę przewodniczącą obradom oraz przez osobę protokolującą obrady - jest udostępniany przez Zarząd Stowarzyszenia do wglądu wszystkim osobom, które uczestniczyły w Walnym Zebraniu, nie później niż miesiąc po jego zakończeniu. W terminie miesiąca od jego udostępnienia osoby uczestniczące w Walnym Zebraniu mogą wnosić uwagi do protokołu, na piśmie, Zarządowi Stowarzyszenia.

### **Rozdział VI Zarząd Stowarzyszenia**

#### **Art. 36**

1. Z zastrzeżeniem przepisu zdania drugiego i zdania trzeciego, Zarząd Stowarzyszenia składa się z czterech osób, przy czym dwa miejsca w Zarządzie Stowarzyszenia mogą obsadzić wyłącznie kobiety. Jeśli podczas wyborów Zarządu Stowarzyszenia nie zostanie zgłoszona kandydatura żadnej kobiety:
  - 1) wybory ograniczają się do obsadzenia tych miejsc w Zarządzie Stowarzyszenia, które nie są zastrzeżone dla kobiet,
  - 2) miejsca, które mogą obsadzić wyłącznie kobiety, pozostają nieobsadzone do końca kadencji – miejsc tych nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.Jeśli podczas wyborów Zarządu Stowarzyszenia zostanie zgłoszona kandydatura tylko jednej kobiety:
  - 3) w wyborach nie jest obsadzane drugie miejsce w Zarządzie Stowarzyszenia zastrzeżone dla kobiety,
  - 4) drugie miejsce, które może obsadzić wyłącznie kobieta, pozostaje nieobsadzone do końca kadencji – miejsca tego nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.
2. Przy uwzględnieniu ust. 1, wybór Zarządu Stowarzyszenia odbywa się w głosowaniu tajnym, w ten sposób, że każda obecna i uprawniona do głosowania w myśl art. 30 ust. 3 osoba uczestnicząca w Walnym Zebraniu oddaje głos co najwyżej na tyle kandydujących osób, ile ma zostać wybranych do Zarządu Stowarzyszenia. Te z kandydujących osób, które otrzymały największą ilość głosów, zostają wybrane do Zarządu Stowarzyszenia, przy czym kobiety, które otrzymały dwa kolejne najwyższe poparcia, obsadzają te miejsca w Zarządzie Stowarzyszenia, które są zastrzeżone wyłącznie dla kobiet. Jeśli podczas wyborów Zarządu Stowarzyszenia żadna ze zgłoszonych kandydatur kobiet nie otrzyma nawet jednego głosu:
  - 1) wybory ograniczają się do obsadzenia tych miejsc w Zarządzie Stowarzyszenia, które nie są zastrzeżone dla kobiet,
  - 2) miejsca, które mogą obsadzić wyłącznie kobiety, pozostają nieobsadzone do końca kadencji – miejsc tych nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.Jeśli podczas wyborów Zarządu Stowarzyszenia tylko jedna z kandydujących kobiet otrzyma poparcie:
  - 3) w wyborach nie jest obsadzane drugie miejsce w Zarządzie Stowarzyszenia zastrzeżone dla kobiety,
  - 4) drugie miejsce, które może obsadzić wyłącznie kobieta, pozostaje nieobsadzone do końca kadencji – miejsca tego nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.W razie równej ilości głosów rozstrzyga losowanie.
3. Osoby wchodzące w skład Zarządu Stowarzyszenia nie mogą jednocześnie wchodzić w skład Komisji Rewizyjnej.

#### **Art. 37**

1. Zarząd Stowarzyszenia kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia zgodnie ze statutem i uchwałami Walnego Zebrania oraz reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz.
2. Zarząd Stowarzyszenia na bieżąco informuje osoby korzystające z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu o swoich uchwałach, a przed ich podjęciem zasięga opinii tych osób w jak najszerszym zakresie.
3. Zwracając się o wyrażenie opinii jak w ust. 2, Zarząd Stowarzyszenia określa termin na ich wyrażenie.
4. Podejmując uchwałę, Zarząd Stowarzyszenia kieruje się przeważającymi liczebnie opiniami, o których mowa w ust. 2 – o ile nie naruszają one statutu ani uchwał Walnego Zebrania.
5. Zarząd Stowarzyszenia przygotowuje, organizuje, podejmuje i utrzymuje środki mające umożliwić wszystkim osobom korzystającym z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu:
  - 1) stały dostęp do aktualnych informacji o bieżącej działalności Stowarzyszenia,
  - 2) stałą możliwość wyrażenia opinii o bieżącej działalności Stowarzyszenia, w szczególności opinii, o których mowa w ust. 2.
6. Podjęcie przez Zarząd Stowarzyszenia uchwały z pominięciem trybu opisanego w ust. 2–4 jest dopuszczalne wyłącznie w przypadkach, w których zastosowanie tego trybu doprowadziłoby do podjęcia decyzji po czasie.

#### **Art. 38**

Zarząd Stowarzyszenia zbiera się na posiedzeniach ilekroć wymagają tego potrzeby Stowarzyszenia. Na czas danego posiedzenia oraz wyłącznie dla celów porządkowych i organizacyjnych związanych z danym posiedzeniem, osoby wchodzące w skład Zarządu Stowarzyszenia ustalają spośród siebie jedną osobę, która przewodniczy posiedzeniu. Zarząd Stowarzyszenia realizuje zasadę rotacyjnego przewodnictwa posiedzeniom. W braku możliwości ustalenia osoby, która przewodniczy posiedzeniu, rozstrzyga losowanie.

#### **Art. 39**

1. Uchwały Zarządu Stowarzyszenia zapadają zgodnie z zasadami określonymi w statucie, w szczególności w art. 28 i art. 37.
2. Zarząd Stowarzyszenia prowadzi rejestr podjętych uchwał.

#### **Art. 40**

Do kompetencji Zarządu Stowarzyszenia należą następujące sprawy:

- 1) realizacja celów Stowarzyszenia oraz wykonywanie uchwał Walnego Zebrania;
- 2) proponowanie kierunków działania Stowarzyszenia;
- 3) zarządzanie majątkiem Stowarzyszenia;
- 4) uchwalanie preliminarzy budżetowych i zatwierdzanie bilansów rocznych;
- 5) zwoływanie i przygotowanie Walnego Zebrania;
- 6) organizowanie i prowadzenie działalności gospodarczej;
- 7) prowadzenie Centralnego Rejestru Osób Korzystających Z Członkostwa W Stowarzyszeniu;
- 8) podejmowanie uchwał w sprawach członkowskich;
- 9) prowadzenie dokumentacji Stowarzyszenia;
- 10) składanie sprawozdań ze swej działalności Walnemu Zebraniu;
- 11) powoływanie i rozwiązywanie oddziałów Stowarzyszenia.

#### **Art. 41**

W granicach wyznaczonych statutem i uchwałami Walnego Zebrania, każda osoba wchodząca w skład Zarządu Stowarzyszenia samodzielnie reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz.

#### **Art. 42**

Osoby wchodzące w skład Zarządu Stowarzyszenia mogą się podzielić między sobą obowiązkami oraz zadaniami Zarządu Stowarzyszenia, o ile nie narusza to postanowień statutu ani uchwał Walnego Zebrania. Podział obowiązków i zadań może być doraźny lub trwały, ujęty w wewnętrznym regulaminie, przyjętym uchwałą Zarządu Stowarzyszenia. Podział obowiązków i zadań jest dobrowolny i nie ogranicza możliwości działania poszczególnych osób wchodzących w skład Zarządu. Podział obowiązków i zadań nie uszczupla statutowych kompetencji Zarządu Stowarzyszenia.

### **Rozdział VII Komisja Rewizyjna**

#### **Art. 43**

1. Z zastrzeżeniem przepisu zdania drugiego i zdania trzeciego, Komisja Rewizyjna składa się z czterech osób, przy czym dwa miejsca w Komisji Rewizyjnej mogą obsadzić wyłącznie kobiety. Jeśli podczas wyborów Komisji Rewizyjnej nie zostanie zgłoszona kandydatura żadnej kobiety:
  - 1) wybory ograniczają się do obsadzenia tych miejsc w Komisji Rewizyjnej, które nie są zastrzeżone dla kobiet,
  - 2) miejsca, które mogą obsadzić wyłącznie kobiety, pozostają nieobsadzone do końca kadencji – miejsc tych nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.Jeśli podczas wyborów Komisji Rewizyjnej zostanie zgłoszona kandydatura tylko jednej kobiety:
  - 3) w wyborach nie jest obsadzane drugie miejsce w Komisji Rewizyjnej zastrzeżone dla kobiety,
  - 4) drugie miejsce, które może obsadzić wyłącznie kobieta, pozostaje nieobsadzone do końca kadencji – miejsca tego nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.
2. Przy uwzględnieniu ust. 1, wybór Komisji Rewizyjnej odbywa się w głosowaniu tajnym, w ten sposób, że każda obecna i uprawniona do głosowania w myśl art. 30 ust. 3 osoba uczestnicząca w Walnym Zebraniu oddaje głos co najwyżej na tyle kandydujących osób, ile ma zostać wybranych do Komisji Rewizyjnej. Te z kandydujących osób, które otrzymały największą ilość głosów, zostają wybrane do Komisji Rewizyjnej, przy czym kobiety, które otrzymały dwa kolejne najwyższe poparcia, obsadzają te miejsca w Komisji Rewizyjnej, które są zastrzeżone wyłącznie dla kobiet. Jeśli podczas wyborów Komisji Rewizyjnej żadna ze zgłoszonych kandydatur kobiet nie otrzyma nawet jednego głosu:
  - 1) wybory ograniczają się do obsadzenia tych miejsc w Komisji Rewizyjnej, które nie są zastrzeżone dla kobiet,
  - 2) miejsca, które mogą obsadzić wyłącznie kobiety, pozostają nieobsadzone do końca kadencji – miejsc tych nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.Jeśli podczas wyborów Komisji Rewizyjnej tylko jedna z kandydujących kobiet otrzyma poparcie:
  - 3) w wyborach nie jest obsadzane drugie miejsce w Komisji Rewizyjnej zastrzeżone dla kobiety,
  - 4) drugie miejsce, które może obsadzić wyłącznie kobieta, pozostaje nieobsadzone do końca kadencji – miejsca tego nie można obsadzić w trybie przewidzianym w art. 26 ust. 3.W razie równej ilości głosów rozstrzyga losowanie.
3. Osoby wchodzące w skład Komisji Rewizyjnej nie mogą jednocześnie wchodzić w skład Zarządu Stowarzyszenia.

#### **Art. 44**

Komisja Rewizyjna jest przede wszystkim organem kontroli wewnętrznej Stowarzyszenia.

#### **Art. 45**

Do kompetencji Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) kontrolowanie całokształtu działalności Stowarzyszenia, a w szczególności jego gospodarki finansowej;
- 2) występowanie do Zarządu Stowarzyszenia oraz do Walnego Zebrania z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli;
- 3) występowanie do Zarządu Stowarzyszenia o zwołanie Nadzwyczajnego Walnego Zebrania;
- 4) składanie sprawozdań ze swej działalności na Walnym Zebraniu;
- 5) opiniowanie sprawozdań z działalności Zarządu Stowarzyszenia dla Walnego Zebrania;
- 6) rozpatrywanie spraw osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu w zakresie:
  - a) naruszenia obowiązków wynikających ze statutu i uchwał władz Stowarzyszenia,
  - b) sporów powstałych między tymi osobami na tle praw i obowiązków wynikających z ich przynależności do Stowarzyszenia.

#### **Art. 46**

1. Prowadząc postępowanie w sprawach, o których mowa w art. 45 pkt 6) lit. a), Komisja Rewizyjna obligatoryjnie wysłuchuje osobę, której zarzucono naruszenie obowiązków wynikających ze statutu i uchwał władz Stowarzyszenia, oraz, w miarę potrzeby, przeprowadza inne dowody.
2. Jeśli osoba, o której mowa w ust. 1, wchodzi w skład Komisji Rewizyjnej, nie może ona uczestniczyć w rozpatrywaniu sprawy; w takim przypadku skład Komisji Rewizyjnej uzupełnia się na czas rozpatrywania sprawy odpowiednio stosując art. 26 ust. 3.

#### **Art. 47**

1. Jeśli w toku postępowania w sprawach, o których mowa w art. 45 pkt 6) lit. a), Komisja Rewizyjna stwierdzi, że doszło do naruszenia obowiązków wynikających ze statutu lub uchwał władz Stowarzyszenia, może:
  - 1) pisemnie upomnieć osobę, która naruszyła obowiązki wynikające ze statutu lub uchwał władz Stowarzyszenia, podając uzasadnienie upomnienia do wiadomości pozostałych osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu;
  - 2) skierować do Zarządu Stowarzyszenia wniosek, o którym mowa w art. 22 pkt 3) lit. a), podając uzasadnienie wniosku do wiadomości pozostałych osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu;
  - 3) skierować do Walnego Zebrania wniosek o podjęcie uchwały, o której mowa w art. 23 pkt 3), podając uzasadnienie wniosku do wiadomości pozostałych osób korzystających z członkostwa w Stowarzyszeniu.
2. Rozstrzygając w sprawach, o których mowa w art. 45 pkt 6) lit. a), Komisja Rewizyjna wydaje orzeczenie na piśmie. Odpis orzeczenia niezwłocznie przekazuje się Zarządowi Stowarzyszenia oraz osobie, o której mowa w art. 46 ust. 1.
3. Od stwierdzenia przez Komisję Rewizyjną, że doszło do naruszenia obowiązków wynikających ze statutu lub uchwał władz Stowarzyszenia, osobie, o której mowa w art. 46 ust. 1, przysługuje odwołanie do Walnego Zebrania, za pośrednictwem Zarządu Stowarzyszenia, w terminie miesiąca od daty doręczenia odpisu orzeczenia. Pouczenie o możliwości, trybie i terminie wniesienia odwołania Komisja Rewizyjna zamieszcza w orzeczeniu.

## **Rozdział VIII**

### **Terenowe jednostki organizacyjne Stowarzyszenia, ich władze, kompetencje, tryb działania**

#### **Art. 48**

1. Terenowymi jednostkami organizacyjnymi Stowarzyszenia są koła i oddziały.
2. Koło składa się z co najmniej pięciu osób korzystających z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.
3. Oddział składa się z co najmniej piętnastu osób korzystających z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.
4. Koła i oddziały są powoływane i rozwiązywane przez Zarząd Stowarzyszenia.

#### **Art. 49**

1. Władze koła stanowią:
  - 1) Zebranie Koła;
  - 2) Zarząd Koła.
2. Władze oddziału stanowią:
  - 1) Zebranie Oddziału;
  - 2) Zarząd Oddziału;
  - 3) Komisja Rewizyjna Oddziału.

#### **Art. 50**

1. Zarząd Koła jest wybierany spośród osób tworzących koło przez Zebranie Koła.
2. Zarząd Oddziału oraz Komisja Rewizyjna Oddziału są wybierane spośród osób tworzących oddział przez Zebranie Oddziału.

#### **Art. 51**

Osoby wchodzące w skład Zarządu Koła, Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału pełnią swoje funkcje społecznie.

#### **Art. 52**

Uchwały wszystkich władz koła i oddziału zapadają zwykłą większością głosów przy obecności co najmniej połowy osób wchodzących w skład danej władzy. W przypadku równej ilości głosów decyduje głos osoby przewodniczącej obradom.

#### **Art. 53**

1. Zebranie Koła zwołuje Zarząd Koła w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Ponadto Zebranie Koła może być zwołane na żądanie Zarządu Stowarzyszenia oraz na pisemny wniosek co najmniej 1/3 osób tworzących koło. Wniosek o zwołanie Zebrania Koła powinien zawierać proponowany porządek obrad. O terminie i porządku obrad Zebrania Koła Zarząd Koła zawiadamia wszystkie osoby tworzące koło przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.
2. Zebranie Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Ponadto Zebranie Oddziału może być zwołane na żądanie Zarządu Stowarzyszenia oraz na pisemny wniosek co najmniej 1/3 osób tworzących oddział. Wniosek o zwołanie Zebrania Oddziału powinien zawierać proponowany porządek obrad. O terminie i porządku obrad Zebrania Oddziału Zarząd Oddziału zawiadamia wszystkie osoby tworzące oddział przynajmniej z tygodniowym wyprzedzeniem.

#### **Art. 54**

1. Do kompetencji Zebrania Koła należą w szczególności:
  - 1) wybór i odwołanie Zarządu Koła;
  - 2) uchwalanie programu działania Koła;
  - 3) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Koła.
2. Do kompetencji Zebrania Oddziału należą w szczególności:
  - 1) wybór i odwołanie Zarządu Oddziału i Komisji Rewizyjnej Oddziału;
  - 2) uchwalanie programu działania Oddziału;
  - 3) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Oddziału i sprawozdań Komisji Rewizyjnej Oddziału.

#### **Art. 55**

1. Zarząd Koła składa się z jednej osoby wybranej przez Zebranie Koła na jeden rok w głosowaniu tajnym.
2. Zarząd Oddziału składa się z jednej osoby wybranej przez Zebranie Oddziału na jeden rok w głosowaniu tajnym. Zarząd Oddziału odbywa swoje posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednakże niż raz w miesiącu.
3. Komisja Rewizyjna Oddziału składa się z trzech osób wybranych przez Zebranie Oddziału na jeden rok w głosowaniu tajnym. Komisja Rewizyjna Oddziału odbywa swoje posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednakże niż raz na trzy miesiące.
4. Osoby wchodzące w skład Komisji Rewizyjnej Oddziału nie mogą jednocześnie wchodzić w skład Zarządu Oddziału.

#### **Art. 56**

1. Do kompetencji Zarządu Koła należy w szczególności:
  - 1) prowadzenie bieżącej działalności koła;
  - 2) reprezentowanie Stowarzyszenia na terenie działalności koła;
  - 3) zwoływanie Zebrań Koła;
  - 4) bieżące informowanie Zarządu Stowarzyszenia o działalności koła.
2. Do kompetencji Zarządu Oddziału należy w szczególności:
  - 1) prowadzenie bieżącej działalności oddziału;
  - 2) reprezentowanie Stowarzyszenia na terenie działalności oddziału;
  - 3) zwoływanie Zebrań Oddziału;

- 4) bieżące informowanie Zarządu Stowarzyszenia o działalności oddziału.
3. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Oddziału należy w szczególności:
  - 1) kontrolowanie całokształtu działalności oddziału;
  - 2) występowanie do Zarządu Oddziału, Zebrania Oddziału oraz Komisji Rewizyjnej z wnioskami wynikającymi z przeprowadzonych kontroli.

## **Rozdział IX**

### **Majątek i finanse Stowarzyszenia**

#### **Art. 57**

Majątek Stowarzyszenia stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.

#### **Art. 58**

1. Stowarzyszenie może prowadzić działalność gospodarczą, której dochody przeznaczone są na wspieranie statutowej działalności Stowarzyszenia. Podjęcie działalności gospodarczej przez Stowarzyszenie musi zostać w szczególności poprzedzone:
  - 1) zmianą statutu w trybie art. 64, która określi przedmiot działalności gospodarczej według obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności,
  - 2) uzyskaniem przez Stowarzyszenie wpisu do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.
2. Stowarzyszenie może tworzyć spółki i przystępować do już istniejących.

#### **Art. 59**

Na fundusze oraz majątek Stowarzyszenia składają się:

- 1) składki członkowskie;
- 2) dotacje i subwencje;
- 3) darowizny, spadki i zapisy;
- 4) wpływy z działalności statutowej;
- 5) wpływy z ofiarności publicznej;
- 6) dochody z działalności gospodarczej prowadzonej przez Stowarzyszenie zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa;
- 7) dochody z nieruchomości i ruchomości stanowiących własność lub będących w użytkowaniu Stowarzyszenia.

#### **Art. 60**

Funduszami i majątkiem Stowarzyszenia zarządza Zarząd Stowarzyszenia.

#### **Art. 61**

Zobowiązanie majątkowe w imieniu Stowarzyszenia zaciągnąć mogą tylko dwie osoby wchodzące w skład Zarządu Stowarzyszenia działające łącznie.

#### **Art. 62**

1. Zobowiązanie do opłacania składek członkowskich jest zaciągane dobrowolnie.
2. Wysokość składki członkowskiej oraz okres, za który będzie ona uiszczana, są indywidualnie określone i zmieniane przez daną osobę korzystającą z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu. Informacja w tym zakresie jest na bieżąco przekazywana na piśmie Zarządowi Stowarzyszenia przez daną osobę.
3. Osoba korzystająca z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu może zrezygnować z opłacania składek członkowskich, informując o tym na piśmie Zarząd Stowarzyszenia.
4. Przesłanką odpowiedzialności przewidzianej w art. 22 pkt 3) lit. b) jest wyłącznie nieopłacenie składek pomimo zaciągnięcia zobowiązania do ich opłacania w sposób określony w ust. 2.

#### **Art. 63**

Zarząd Stowarzyszenia może tworzyć fundusze celowe w ramach posiadanych środków finansowych.

## **Rozdział X**

### **Postanowienia końcowe**

#### **Art. 64**

Zmiany statutu mogą nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania podjętej większością 2/3 głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób korzystających z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.

#### **Art. 65**

Rozwiązanie Stowarzyszenia może nastąpić na mocy uchwały Walnego Zebrania lub w innych przypadkach przewidzianych przepisami powszechnie obowiązującego prawa. Podejmując uchwałę o rozwiązaniu Stowarzyszenia Walne Zebranie określa sposób jego likwidacji oraz przeznaczenie majątku Stowarzyszenia. Dla swojej ważności uchwała Walnego Zebrania wymaga poparcia 3/4 głosów przy obecności co najmniej połowy ogólnej liczby osób korzystających z członkostwa zwyczajnego w Stowarzyszeniu.

#### **Art. 66**

W sprawach nie uregulowanych statutem mają zastosowanie przepisy ustawy - Prawo o stowarzyszeniach.